

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Fiscale Geheimhoudingsplicht: art. 67 AWR ontrafeld

Sar, B.M. van der

Citation

Sar, B. M. van der. (2021, September 14). *Fiscale Geheimhoudingsplicht: art. 67 AWR ontrafeld*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3210395>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3210395>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <https://hdl.handle.net/1887/3210395> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Sar, B.M. van der

Title: Fiscale Geheimhoudingsplicht: art. 67 AWR ontrafeld

Issue Date: 2021-09-14

Fiscale geheimhoudingsplicht: art. 67 AWR ontrafeld

Fiscale geheimhoudingsplicht: art. 67 AWR ontrafeld

Proefschrift

ter verkrijging van
de graad van doctor aan de Universiteit Leiden,
op gezag van rector magnificus prof. dr. ir. H. Bijl,
volgens besluit van het college voor promoties
te verdedigen op dinsdag 14 september 2021
klokke 15:00 uur

door

Bram Martinus van der Sar

Promotoren:

prof. mr. dr. J.P. Boer

prof. dr. mr. A.O. Lubbers

Promotiecommissie:

prof. mr. dr. G.J.M.E. de Bont (Erasmus Universiteit Rotterdam)

prof. mr. dr. J.L.M. Gribnau (Universiteit Leiden & Tilburg University)

prof. mr. dr. M.B.A. van Hout (Radboud Universiteit Nijmegen & Tilburg University)

*Toen ik die woorden las, "stipte geheimhouding", schoot ik in een lach en dacht ik:
papier is geduldig. Er is van die stipte geheimhouding niet veel overgebleven*
(Kamerlid B.M. Bahlmann, Handelingen II 1892/93, blz. 1257)

Voor Gys: het is geen geheim dat ik ongelooflijk trots op jou ben.

WOORD VOORAF

Hiervoor is een citaat van Tweede Kamerlid Bahlmann over fiscale geheimhouding opgenomen uit de parlementaire behandeling van de Wet op de Vermogensbelasting 1892. Waarschijnlijk heeft hij nooit gedacht dat zijn woorden ruim 125 jaar later nog steeds relevant zouden zijn; papier is inderdaad geduldig en een stringent geheimhoudingsregime staat of valt met de feitelijke invulling die hieraan wordt gegeven. Deze dissertatie geeft antwoord op de vraag wat er van die stipte fiscale geheimhouding is overgebleven.

Het is een open deur, maar het schrijven van een proefschrift is een behoorlijk solitaire bezigheid; een weg met vele kleine hobbels, gestaar naar een scherm terwijl er niets uit je handen lijkt te komen en spontane ingevingen om 3 uur 's nachts die je toch nog even opschrijft. In de grote kluwen aan digitale informatie trek je soms aan een draadje en leidt dat vervolgens tot helemaal niets. Soms ontdek je het ei van Columbus, maar blijkt uiteindelijk dat iemand anders je allang is voorgedaan. Menigmaal bevond ik mij op onontgonnen terrein en kon ik losse uiteinden met elkaar verbinden om zo zelf mijn rode draad te bepalen. Uiteindelijk heb ik op deze manier art. 67 AWR weten te ontrafelen.

Fiscale geheimhouding is enerzijds saai, kost, voorbehouden aan specialisten formeel belastingrecht. Anderzijds heeft geheimhouding ook een onweerstaanbare aantrekkingskracht; het gaat immers om iets weten dat een ander niet weet, maar ook om het willen weten over welke informatie de ander beschikt.

Promotieonderzoek is zoals gezegd een solitaire bezigheid, maar gelukkig heb ik dat niet alleen gedaan. Dank gaat niet alleen uit naar de Belastingdienst die het mogelijk heeft gemaakt deze weg te bewandelen, maar zeker ook de collega's en mede-promovendi die hebben meegedacht en vooral een luisterend oor hebben geboden. Vanzelfsprekend kunnen beide promotoren hier absoluut niet ontbreken; ik heb het enorm gewaardeerd dat ik van jullie het volledige vertrouwen heb gekregen om zelf invulling te geven aan mijn zoektocht. Het is geen geheim dat deze samenwerking voor ons prettig, effectief en uitermate succesvol is gebleken. Het commentaar, de opmerkingen en de kritische vragen – van zowel jullie als van de promotiecommissie – hebben mij geholpen om dit eindresultaat te bereiken. Tot slot een bijzonder dankwoord voor het thuisfront: voor het schrijven van een proefschrift is tijd en ruimte nodig. Met een bureautje van slechts 39 cm x 119 cm was er nooit echt veel ruimte, maar daar tegenover stond onmetelijk veel tijd. Dank jullie wel!

Het onderzoek is afgesloten op 5 mei 2021.

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf / VII

Afkortingenlijst / XIX

HOOFDSTUK 1

Inleiding / 1

- 1.1 Inleiding tot het onderzoek / 1
- 1.1.1 Het belang van fiscale geheimhouding / 3
- 1.1.2 Relevantie van het onderzoek / 4
- 1.2 Doel en probleemstelling / 7
- 1.3 Opbouw van het onderzoek / 7
- 1.3.1 Afbakening van het onderzoek / 7
- 1.3.2 Methodologische verantwoording / 8
- 1.4 Een beoordelingskader / 10
- 1.4.1 Algemeen / 10
- 1.4.2 Rechtswaarden en rechtsbeginselen / 11
- 1.4.3 Functies van het recht en de beginselen / 11
- 1.4.4 Beginselen die aan de geheimhouding ten grondslag liggen / 14
- 1.4.4.1 Rechtszekerheidsbeginsel / 14
- 1.4.4.2 Beginselen van legaliteit en legitimiteit / 15
- 1.4.4.3 Privacybeginselen / 15
- 1.4.4.4 Beginsel van effectieve rechtsbescherming / 17
- 1.4.4.5 Beginselen van zorgvuldigheid en evenredigheid / 18
- 1.4.4.6 Beginselen van effectiviteit en efficiëntie / 18
- 1.4.5 De criteria van het beoordelingskader / 19
- 1.4.5.1 Transparantie in doelstelling van de regeling / 19
- 1.4.5.2 Rechtmatigheid en verwerkelijking van rechtsbeginselen / 20
- 1.4.5.3 Doeltreffendheid en doelmatigheid / 20
- 1.4.5.4 Subsidiariteit en evenredigheid / 21
- 1.4.5.5 Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid / 21
- 1.4.5.6 Duurzame inpasbaarheid binnen de (fiscale) structuur / 21
- 1.4.5.7 Eenvoud, duidelijkheid en toegankelijkheid / 22
- 1.5 Hoofdstukindeling / 22

DEEL I – MET EEN BLIK OP HET VERLEDEN NAAR HET HEDEN

HOOFDSTUK 2

Fiscale geheimhouding in het pre-AWR-tijdperk / 27

- 2.1 Inleiding / 27
- 2.1.1 De parlementaire geschiedenis van art. 67 AWR / 27
- 2.2 Geheimhoudingsbepalingen in het pre-AWR-tijdperk / 29
- 2.2.1 Hoe ver terug in de geschiedenis? / 29
- 2.2.2 De Tweede Wereldoorlog / 30
- 2.2.3 Selectie materiële belastingwetten / 31
- 2.2.4 Vast stramien / 33
- 2.3 De doelstellingen van de geheimhoudingsbepaling / 34
- 2.3.1 Wet op de Vermogensbelasting 1892 / 34
- 2.3.2 Wet op de bedrijfsbelasting 1893 / 35
- 2.3.3 De toelichting op de doelstellingen in latere belastingwetten / 36
- 2.3.4 Afronding / 38
- 2.4 De aan geheimhouding onderworpen subjecten / 38
- 2.4.1 Bij de uitvoering van de wet betrokken ambtenaren c.s. / 39
- 2.4.1.1 'Uit hoofde van zijn (vroeger) ambt' / 39
- 2.4.1.2 'Uit hoofde van zijn betrekking' / 41
- 2.4.2 Bij de uitvoering van de belastingwet ingeschakelde deskundige derden / 42
- 2.4.3 Niet bij de uitvoering van de wet betrokken ambtsdragers / 44
- 2.4.3.1 Bestuurders en ambtenaren van kerkgenootschappen / 46
- 2.4.4 Afronding / 47
- 2.5 Het object van de geheimhouding / 47
- 2.6 De fiscale afbakening / 48
- 2.6.1 Niet verder bekend maken dan gevorderd wordt (of nodig is) / 48
- 2.6.2 Ten behoeve van de uitvoering van de belastingwet(ten) / 50
- 2.6.3 Ten behoeve van andere belastingplichtigen / 52
- 2.6.4 Ten behoeve van de invordering / 54
- 2.6.5 Systematiek van uitwisseling / 56
- 2.6.6 Afronding / 57
- 2.7 De uitzonderingen en ontheffingen / 57
- 2.7.1 Gemeentelijke inkomstenbelastingen / 58
- 2.7.2 Ministeriële ontheffingen / 60
- 2.7.3 'Eenig wettelijk voorschrift' / 60
- 2.7.4 Publicatie navorderingsaanslagen in de Staatscourant / 62
- 2.7.5 Afronding / 63

HOOFDSTUK 3

Een nadere beschouwing van art. 67 AWR / 65

- 3.1 Inleiding / 65
- 3.1.1 De herziening van de geheimhoudingsbepaling (2008) / 65
- 3.2 De doelstellingen van de geheimhoudingsbepaling / 66

3.2.1	Bescherming privacy / 66
3.2.1.1	Wat wordt met privacy bedoeld? / 67
3.2.1.2	Inbreuken op privacy / 68
3.2.2	Meewerkbereidheid / 68
3.2.3	Tegenhanger van vergaande bevoegdheid? / 70
3.3	De aan geheimhouding onderworpen subjecten / 71
3.3.1	Inleiding / 71
3.3.2	De uitvoering van de belastingwet / 71
3.3.3	De drie categorieën / 73
3.3.3.1	Bij de uitvoering van de belastingwet betrokken ambtenaren c.s. / 74
3.3.3.2	Bij de uitvoering van de belastingwet ingeschakelde deskundige derden / 75
3.3.3.3	Niet bij de uitvoering van de belastingwet betrokken ambtsdragers / 77
3.3.3.4	Beëindiging werkzaamheden / 78
3.3.4	Ambt, ambtsdragers en de Ambtenarenwet 2017 / 78
3.3.4.1	Geen eenduidige definitie / 78
3.3.4.2	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) / 79
3.3.4.3	Bekleders van een geestelijk ambt? / 80
3.3.5	(G)een vierde categorie voor andere afnemers van fiscale informatie / 81
3.4	Het object van de geheimhouding / 82
3.4.1	Inleiding / 82
3.4.2	Een functioneel verband tussen subject en object / 84
3.4.3	'Hetgeen blijkt of wordt meegedeeld' te beperkt? / 86
3.4.4	Wat is geheimhouden? / 86
3.4.4.1	Verbod om zaken verder bekend te maken / 87
3.4.4.2	Het begrip 'bekend maken' versus 'openbaar maken' / 87
3.4.4.3	Wijze van bekend maken / 88
3.5	De fiscale afbakening / 89
3.5.1	Wat is noodzakelijk? / 89
3.5.2	Onderlinge geheimhouding en collegiaal overleg / 91
3.5.3	Gebruik ten behoeve van uitvoering van de belastingwet / 93
3.5.4	Op de zaak betrekking hebbende stukken / 94
3.6	De uitzonderingen en ontheffingen / 95
3.6.1	Ontheffingenstelsel (periode 1961-2007) / 95
3.6.2	Kritiek op het ontheffingenstelsel / 96
3.6.2.1	Legaliteitsbeginsel en privacybescherming / 97
3.6.2.2	Geërodeerde geheimhoudingsplicht? / 97
3.6.3	Uitzonderingen op de geheimhouding (vanaf 2008) / 99
3.6.3.1	Enig wettelijk voorschrift / 99
3.6.3.2	Ministeriële regeling / 100
3.6.3.3	Gegevensverstrekking aan de betrokkene / 100
3.6.4	De inperking van het ontheffingenstelsel (vanaf 2008) / 101
3.6.4.1	Gegevensverstrekking aan de belastingplichtige zelf / 102
3.6.4.2	Vooruitlopend op opname in art. 43c Uitv. Reg. AWR 1994 / 102
3.6.4.3	Incidentele of onvoorzienbare gevallen / 103
3.6.4.4	Een gewijzigde beslissingsbevoegdheid (vanaf 2008) / 106

- 3.6.5 Aangescherpte uitgangspunten en tegenstrijdige uitvoering / 107
- 3.7 Afronding / 108

HOOFDSTUK 4

De omgeving van art. 67 AWR / 111

- 4.1 Inleiding / 111
- 4.2 Gevolgen schending geheimhouding voor de overtreder / 111
 - 4.2.1 Strafrechtelijke vervolging / 111
 - 4.2.1.1 Strafbepalingen in de materiële belastingwetten / 112
 - 4.2.1.2 Met de invoering van de AWR naar art. 272 Sr / 114
 - 4.2.1.3 Klachtdelict / 114
 - 4.2.2 Disciplinaire maatregelen voor Belastingdienstmedewerkers / 115
 - 4.2.3 Schadevergoedingsplicht / 117
- 4.3 Gevolgen schending geheimhouding voor ontvangende partij / 119
 - 4.3.1 Geen uitbreiding van de geheimhoudingsplicht / 119
 - 4.3.2 Gebruik inkomensgegevens voor huurverhoging / 121
 - 4.3.3 Rechtmatig gebruik door een ontvangend bestuursorgaan / 123
 - 4.3.4 Ontwikkelingen in de bestuursrechtelijke bewijsuitsluiting / 124
 - 4.3.4.1 Onderscheid (niet-)punitieve doeleinden? / 124
 - 4.3.4.2 De één overheid-gedachte? / 125
 - 4.3.4.3 Meer aandacht voor privacy? / 126
 - 4.3.4.4 Fundamentele rechten? / 127
- 4.4 Verhouding Wob – AWR / 128
- 4.5 De (indirecte) rechtsbescherming / 129
 - 4.5.1 ‘Kan’-bepalingen en onttrekkingsmogelijkheden / 131
 - 4.5.2 Verschoningsrecht voor belastingambtenaren / 133
 - 4.5.3 Beperkingen in de informatieverplichtingen / 135
 - 4.5.4 Privacyregels / 137
- 4.6 Afronding / 138

HOOFDSTUK 5

Art. 2:5 Awb en de bepalingen die behouden bleven / 141

- 5.1 Inleiding / 141
 - 5.1.1 Algemene geheimhoudingsverplichting / 141
 - 5.1.2 Model-geheimhoudingsbepaling / 141
 - 5.1.3 Harmonisering geheimhoudingsbepalingen / 142
 - 5.1.4 Vervallen gelijksoortige geheimhoudingsbepalingen / 142
- 5.2 De verschillen tussen Awb en AWR / 143
 - 5.2.1 De doelstellingen van de geheimhoudingsbepalingen (Awb – AWR) / 144
 - 5.2.2 De aan geheimhouding onderworpen subjecten (Awb – AWR) / 145
 - 5.2.2.1 Bij de uitvoering van de belastingwet betrokken ambtenaren c.s. / 145
 - 5.2.2.2 Bij de uitvoering van de belastingwet ingeschakelde deskundige derden / 145
 - 5.2.2.3 Niet bij de uitvoering van de belastingwet betrokken ambtsdragers / 146
 - 5.2.2.4 Een vierde categorie? / 147

5.2.3	Het object van de geheimhouding (Awb – AWR) / 148
5.2.3.1	Het aanvullende karakter van de Awb / 148
5.2.3.2	Het subjectieve element / 149
5.2.4	De (fiscale) afbakening (Awb – AWR) / 151
5.2.5	De uitzonderingen en ontheffingen (Awb – AWR) / 151
5.2.6	De Wob, de Awb en de AWR / 152
5.3	Andere (stringentere) bepalingen die behouden bleven / 152
5.3.1	Het Algemeen Rijksambtenarenreglement / 152
5.3.2	Geheimhoudingsbepalingen rechterlijke colleges / 153
5.3.3	Organisatiewet Sociale Verzekering / 154
5.3.4	Wet op de Sociale Verzekeringsbank / 155
5.3.5	Van de OSV 1995, via de OSV 1997 naar de Wet Suwi / 156
5.3.6	Wet toezicht kredietwezen 1992 / 156
5.3.7	Wet toezicht beleggingsinstellingen / 157
5.3.8	Wet toezicht effectenverkeer / 157
5.3.9	Wet toezicht verzekeringsbedrijf / 158
5.3.10	Wet op het financieel toezicht / 158
5.4	Afronding / 160

DEEL II – EEN KRITISCHE BLIK OP HET HEDEN

HOOFDSTUK 6

De doelstellingen van art. 67 AWR / 165

6.1	Inleiding / 165
6.2	Meewerkbereidheid / 166
6.2.1	Algemeen / 166
6.2.2	Tegenhanger van vergaande informatiebevoegdheden? / 166
6.2.3	Anders dan voor de uitvoering van de belastingwet? / 167
6.2.4	Gevraagd voor de uitvoering van de belastingwet / 168
6.2.5	Vertrouwen in de overheid en de één overheid-gedachte / 169
6.2.6	Gegevensverstrekking aan private partijen / 172
6.2.7	Meewerkbereidheid: een gewijzigde onderbouwing / 173
6.3	Een zwaarwegend controle-strategisch belang bij derdenonderzoeken / 173
6.3.1	Een zwaarwegend controle-strategisch belang / 174
6.3.2	Incidenteel opleggen verplichting / 175
6.3.3	Een tijdelijke geheimhoudingsplicht / 176
6.4	Privacy / 177
6.4.1	Algemeen / 177
6.4.2	Fiscale transparantie zet privacy onder druk / 178
6.4.2.1	Transparantie middels verantwoording / 179
6.4.2.2	Transparantie middels het vergaren van (fiscale) gegevens / 179
6.4.2.3	Transparantie middels het delen van fiscale gegevens / 180
6.4.3	Gevolgen gewijzigde onderbouwing meewerkbereidheid? / 183

- 6.4.3.1 Fiscale waarheidsvinding versus privacybescherming / 184
- 6.4.4 Informatieele zelfbeschikking? / 185
- 6.5 Afronding / 187

HOOFDSTUK 7

De aan geheimhouding onderworpen subjecten / 189

- 7.1 Inleiding / 189
- 7.2 Beoogd onderworpen subjecten? / 190
 - 7.2.1 Uit of in verband met enige werkzaamheid 'opgerekt'? / 191
 - 7.2.1.1 Verwatering van een begrip leidt tot onduidelijkheid / 191
 - 7.2.1.2 Toerekening bij enige werkzaamheid? / 193
 - 7.2.1.3 Onderworpen aan verplichtingen uit de belastingwet / 194
 - 7.2.2 Belastingplichtigen / 195
 - 7.2.2.1 Beroepsgerechtigde derden (art. 26a AWR) / 197
 - 7.2.2.2 Een wijziging is ongewenst / 197
 - 7.2.3 Fiscale rechtsbijstandverleners / 198
 - 7.2.3.1 De verlengstukgedachte / 199
 - 7.2.4 Inhoudingsplichtigen / 200
 - 7.2.4.1 De inhoudingsplichtige in de loonbelasting / 201
 - 7.2.4.2 De inhoudingsplichtige in de commissarissenbelasting / 203
 - 7.2.4.3 De inhoudingsplichtige in de dividendbelasting / 203
 - 7.2.4.4 De inhoudingsplichtige onder de AWR / 204
 - 7.2.4.5 Een aanpassing is niet nodig / 207
 - 7.2.5 Getuigen? / 209
- 7.3 Categorie I: een ieder die uitvoering geeft aan de belastingwet / 210
 - 7.3.1 De eerste twee categorieën: behouden en samenvoegen / 210
 - 7.3.2 Voorgestelde wijziging van de wettekst / 211
- 7.4 Categorie II: de afnemers van fiscale informatie / 211
 - 7.4.1 Moet de geheimhouding worden meegegeven? / 211
 - 7.4.1.1 Doelbinding / 212
 - 7.4.1.2 Doorlevering / 213
 - 7.4.1.3 Geheimhouding voor andere afnemers van fiscale informatie? / 215
 - 7.4.2 Een andere benadering vereist / 216
 - 7.4.3 Voorgestelde aanvulling van de wettekst / 218
- 7.5 Categorie III: informatieplichtigen bij een zwaarwegend controle-strategisch belang / 219
 - 7.5.1 Uitgangspunten bij derdenonderzoeken (art. 53 AWR) / 219
 - 7.5.1.1 Het standpunt van de Belastingdienst / 219
 - 7.5.1.2 Kritiek op de uitgangspunten van de Belastingdienst / 221
 - 7.5.1.3 Uitzondering op de regel: notarissen / 223
 - 7.5.2 Wanneer is sprake van een derdenonderzoek? / 223
 - 7.5.2.1 Aangelegenheden van een derde (art. 47 AWR) / 223
 - 7.5.2.2 Gegevensdragers bij derden (art. 48 AWR) / 224
 - 7.5.2.3 Derdenonderzoeken bij bestuursorganen (art. 55 AWR) / 224
 - 7.5.2.4 Derdenonderzoek bij particulieren? / 225

7.5.3 Voorgestelde aanvulling van de wettekst / 226

7.6 Afronding / 228

HOOFDSTUK 8

Het object van de fiscale geheimhouding / 231

8.1 Inleiding / 231

8.2 De interpretatie van het functioneel verband / 232

8.2.1 Een ieder die uitvoering geeft aan de belastingwet (Categorie I) / 232

8.2.2 Afnemers van fiscale informatie (Categorie II) / 233

8.2.3 Informatieplichtigen bij een controle-strategisch belang (Categorie III) / 234

8.2.4 Het object als uitgangspunt? / 234

8.3 Openbaar bekende gegevens? / 235

8.3.1 De Hoge Raad creëert onduidelijkheid / 236

8.3.2 Openbaar bekende gegevens dienen geheim te blijven / 237

8.4 Instemming van de betrokkene? / 238

8.5 Niet-herleidbare gegevens / 239

8.5.1 Voortschrijdend inzicht? – een afwijkende visie / 240

8.5.2 Het inlichtingenrecht van art. 68 GW / 241

8.5.3 Publicatie van geanonimiseerde, fiscale uitspraken / 242

8.5.4 Wet openbaarheid van bestuur / 245

8.5.5 Publicatie samenvattingen van rulings / 245

8.5.6 Een deugdelijke wettelijke basis / 247

8.6 Afronding / 249

HOOFDSTUK 9

De fiscale afbakening / 251

9.1 Inleiding / 251

9.1.1 Een (conservatieve) vage norm / 251

9.2 Klachtrecht en mediation in de fiscaliteit / 252

9.3 De vooringevulde aangifte (VIA) / 255

9.3.1 De doelstellingen van de VIA / 255

9.3.2 Ontheffing geheimhouding en een conceptwetsvoorstel / 256

9.3.3 Een juridisch wankel basis / 257

9.4 Belastingrechtspraak en noodzakelijk / 259

9.4.1 Een verzoek aan het HvJ EU om een prejudiciële beslissing / 260

9.4.1.1 Uitgangspunt bij arresten: ongeanonimiseerd / 261

9.4.1.2 De procedureregels van het HvJ EU / 261

9.4.1.3 Het Nederlandse vervolg op een arrest van het HvJ EU / 262

9.4.1.4 Een andere aanpak noodzakelijk? / 263

9.4.2 Prejudiciële vragen aan het EHRM / 264

9.5 De inkomensverklaring (toezegging Minister Zalm) / 265

9.6 Fiscale fouten en (te) vergaande onzorgvuldigheden / 267

9.7 De maatschappelijke taak van de Belastingdienst? / 270

9.7.1 Het delen van fiscale informatie met andere bestuursorganen? / 270

- 9.7.2 Gegevensverstrekking door Belastingdienst/Toeslagen / 272
- 9.8 Afronding / 273

HOOFDSTUK 10

De uitzonderingen en ontheffingen / 275

- 10.1 Inleiding / 275
- 10.2 Continue belangenafweging: een drietrapsraket / 276
 - 10.2.1 Voorafgaand aan de uitzondering of de ontheffing / 277
 - 10.2.1.1 De elementen uit de belangenafweging / 277
 - 10.2.1.2 De verantwoordelijkheid van de Staatssecretaris / 282
 - 10.2.2 Voorafgaand aan de daadwerkelijke verstrekking / 285
 - 10.2.2.1 Dataminimalisatie en -kwaliteit / 287
 - 10.2.2.2 De ruling met Starbucks / 288
 - 10.2.3 De noodzakelijke evaluatie achteraf / 290
 - 10.2.3.1 De Basisregistratie inkomen (BRI) / 291
 - 10.2.3.2 De rookvrije horeca / 293
 - 10.2.3.3 Integriteitsonderzoeken (potentiële ambtsdragers) / 294
 - 10.2.3.4 Wachtgeldregeling politieke ambtsdragers / 296
 - 10.2.3.5 Integriteitstoezicht op woningcorporaties / 297
- 10.3 Gegevensverstrekking aan private partijen / 298
 - 10.3.1 Openbaarheid WOZ-waarden / 299
 - 10.3.2 Wetsvoorstel gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden / 301
 - 10.3.3 Stichting normering arbeid (SNA) / 301
 - 10.3.4 Aanvullende waarborgen? / 303
- 10.4 Enig wettelijk voorschrift / 305
- 10.5 Afscheid van de ministeriële regeling / 305
- 10.6 Gegevensverstrekking aan de betrokkene zelf / 307
 - 10.6.1 (G)een inzagerecht op grond van de AVG? / 308
 - 10.6.2 Informatie zelfbeschikking (regie op gegevens) / 309
 - 10.6.3 Voorgestelde wijziging van de wettekst / 310
- 10.7 Ontheffingsgronden van art. 67, derde lid, AWR / 312
 - 10.7.1 Generieke ontheffingen / 313
 - 10.7.2 Vooruitlopend op een wettelijk voorschrift / 315
 - 10.7.3 Incidentele en onvoorziene gevallen / 317
- 10.8 Afronding / 318

DEEL III – NAAR EEN NIEUW ART. 67 AWR

HOOFDSTUK 11

Samenvatting en conclusies / 325

- 11.1 Inleiding / 325
- 11.2 Met een blik op het verleden naar het heden / 326
- 11.3 Een kritische blik op het heden / 328
 - 11.3.1 De doelstellingen van art. 67 AWR / 329

11.3.2	De aan geheimhouding onderworpen subjecten /	331
11.3.3	Het object van de fiscale geheimhouding /	335
11.3.4	De fiscale afbakening /	337
11.3.5	De uitzonderingen en ontheffingen /	340
11.4	Een vergelijking van art. 67 AWR met art. 2:5 Awb /	347
11.5	Tot slot: naar een nieuw art. 67 AWR /	349

Appendix A – selectie geheimhoudingsbepalingen / 351

Appendix B – selectie strafbepalingen / 367

Appendix C – voorstel voor een gewijzigde wettekst van art. 67 AWR (nieuw) / 377

Summary and conclusions / 379

Literatuurlijst / 403

Jurisprudentieregister / 437

Curriculum vitae / 447

AFKORTINGENLIJST

aant.	aantekening
AB	AB Rechtspraak Bestuursrecht
ABRvS	Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Adw	Algemene douanewet
A-G	Advocaat-Generaal
ALB	Algemene landsverordening Belastingen
ALL	Algemene landsverordening Landsbelastingen
AmvB	Algemene maatregel van bestuur
ANPR	Automatic Number Plate Recognition
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
ARAR	Algemeen Rijksambtenarenreglement
ARRvS	Afdeling rechtspraak van de Raad van State
ArA	Arbeidsrechtelijke Annotaties
art.	artikel
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
Awb	Algemene wet bestuursrecht
Awir	Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen
AWR	Algemene wet inzake rijksbelastingen
BBBB	Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst
BES	Bonaire, Sint Eustatius en Saba
Besluit CB 1941	Besluit op de Commissarissenbelasting 1941
Besluit DB 1941	Besluit op de Dividendbelasting 1941
Besluit DP 1941	Besluit op de Dividendbeperking 1941
Besluit IB 1941	Besluit op de Inkomstenbelasting 1941
Besluit LB 1940	Besluit op de Loonbelasting 1940
Besluit WB 1940	Besluit de op Winstbelasting 1940
BFB	Besluit Fiscaal Bestuursrecht (2017)
BFT	Bureau Financieel Toezicht
BNB	Beslissingen in belastingzaken Nederlandse Belastingrecht-spraak
BRI	Basisregistratie inkomen
BRv	Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering
BSN	BurgerServiceNummer
BW	Burgerlijk Wetboek
CBb	College van Beroep voor het bedrijfsleven
CBP	College bescherming persoonsgegevens

c.s.	cum suis
D-G	Directeur-Generaal van de Belastingdienst
EHRM	Europees Hof voor de Rechten van de Mens
EVRM	Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
FEC	Financieel Expertise Centrum
FED	FED Fiscaal Weekblad
FSV	Fraude Signalering Voorziening
FutD	Fiscaal up to Date
Gerecht EU	Gerecht van de Europese Unie
Gst.	De Gemeentestem
GW	Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden
Handvest EU	Handvest van de grondrechten van de Europese Unie
HR	Hoge Raad der Nederlanden
HvJ EG	Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen
HvJ EU	Hof van Justitie van de Europese Unie
IAK	Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving
IBFD	International Bureau of Fiscal Documentation
iCOV	infobox Crimineel en Onverklaarbaar Vermogen
IIV 1983	Instructie Informatieverstrekking 1983
ISMO	Interdepartementale Stuurgroep Misbruik en Oneigenlijk gebruik
IVBPR	Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten
IVI 1967	Instructie verstrekking inlichtingen (1967)
IW 1990	Invorderingswet 1990
JB	Jurisprudentie Bestuursrecht
jo.	juncto
Kaderwet ZBO	Kaderwet zelfstandige bestuursorganen
MBB	Maandblad Belasting Beschouwingen
MvA	Memorie van Antwoord
MvT	Memorie van Toelichting
NAV	Nota naar aanleiding van het verslag
NEa	Nederlandse Emissieautoriteit
NEV	Nota naar aanleiding van het eindverslag
NJ	Nederlandse Jurisprudentie
NMvA	Nader Memorie van Antwoord
No	Nationale ombudsman
NOB	Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
NR	Nader Rapport
NTFR	Nederlands Tijdschrift voor Fiscaal Recht
NTFR-B	Nederlands tijdschrift voor fiscaal recht – Beschouwingen
NNvW	Nadere Nota van Wijzigingen
NvW	Nota van Wijzigingen

OB 1933	Omzetbelastingwet 1933
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OECD	The Organisation for Economic Co-operation and Development
OLAV	Online Aangiftevoorziening
OM	Openbaar Ministerie
Org. Reg. BD 1989	Organisatieregeling Belastingdienst (1989)
OSV	Organisatiewet Sociale Verzekering
OSV 1995	Organisatiewet sociale verzekeringen 1995
OSV 1997	Organisatiewet sociale verzekeringen 1997
OWB 1916	Oorlogswinstbelasting 1916
par.	paragraaf
Pb EG	Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen
Pb EU	Publicatieblad van de Europese Unie
PIB	protocol integriteitsonderzoeken Belastingdienst
PUB	Personele Uitvoeringsbepalingen Belastingdienst
P.W.	Periodiek Woordenboek van administratieve en gerechtelijke beslissingen in zake van vermogensbelasting, zegel, hypothe-ken, successierecht, kadaster, notariaat, enz. enz.
ReNEUAL	Research Network on EU Administrative Law
res.	Resolutie of aanschrijving van de Minister of Staatssecretaris van Financiën
RM Themis	Rechtsgeleerd Magazijn Themis
r.o.	rechtsoverweging
RW 1917	Registratiewet 1917
Sr	Wetboek van Strafrecht
Sr BES	Wetboek van Strafrecht BES
Stb.	Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden
Stcrt.	Staatscourant
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SW 1817	Successiewet 1817
SW 1859	Successiewet 1859
SW 1956	Successiewet 1956
SyRI	Systeem Risico Indicatie
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TBS&H	Tijdschrift voor Bijzonder Strafrecht & Handhaving
TFB	Tijdschrift Formeel Belastingrecht
Trb.	Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden
UBO	ultimate beneficial owner
Uitv. Besl. Gege- vens-uitwisseling	Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
Uitv. Reg. AWR 1994	Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994
Uitv. Reg. BD 1994	Uitvoeringsregeling Belastingdienst 1994

Uitv. Reg. BD 2003	Uitvoeringsregeling Belastingdienst 2003
Uitv. Reg. LB 2001	Uitvoeringsregeling Loonbelasting 2001
Uitv. Reg. LB 2011	Uitvoeringsregeling Loonbelasting 2011
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V. (met jaartal)	Verzameling van wetten, besluiten en aanschrijvingen, betreffende de directe belastingen, invoerrechten en accijnzen (1823–1911)
V. (zonder jaartal)	Verzameling van voorschriften voor de ambtenaren der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen (vanaf 1912)
Verd. Bel. I	Verdedigingsbelasting I
Verd. Bel. II	Verdedigingsbelasting II
Verordeningenblad	Verordeningenblad voor het bezette Nederlandsche gebied (1940–1945)
VIA	voorgevulde aangifte
VIV 1993	Voorschrift Informatieverstrekking 1993
V-N	Vakstudie Nieuws
VOF	vennootschap onder firma
VPB	vennootschapsbelasting
VV	Voorl(o)opig Verslag
VWEU	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Waadi	Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs
Wab	Wet op het accountantsberoep
WABB-verdrag	Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in belastingzaken
Wbp	Wet bescherming persoonsgegevens
Wbm	Wet belastingen op milieugrondslag
Wet BDH 1934	Wet op de belasting van de Doode Hand 1934
Wet DB 1965	Wet op de Dividendbelasting 1965
Wet IB 1914	Wet op de Inkomstenbelasting 1914
Wet IB 1964	Wet op de Inkomstenbelasting 1964
Wet LB 1964	Wet op de Loonbelasting 1964
Wet No	Wet Nationale ombudsman
Wet OB 1954	Wet op de Omzetbelasting 1954
Wet op de BB 1893	Wet op de Bedrijfsbelasting 1893
Wet op de DT 1917	Wet op de Dividend- en Tantiëmebelasting 1917
Wet PB 1896	Wet op de Personele Belasting 1896
Wet PB 1950	Wet op de personele belasting 1950
Wet RO	Wet op de Rechterlijke organisatie
Wet RvS	Wet op de Raad van State
Wet Suwi	Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
Wet SVB	Wet op de Sociale Verzekeringsbank
Wet VAB 1946	Wet op de Vermogensaanwasbelasting 1946
Wet VB 1892	Wet op de Vermogensbelasting 1892
Wet VFN	Wet vervanging van het fiscale noodrecht

Wet VHI 1947	Wet op de Vermogensheffing ineens 1947
Wet VPB 1969	Wet op de vennootschapsbelasting 1969
WFR	Weekblad Fiscaal Recht
Wft	Wet op het financieel toezicht
WIB	Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen
Wiv 2017	Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017
Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
WR	WR, Tijdschrift voor Huurrecht
Wtb	Wet toezicht beleggingsinstellingen
Wte	Wet toezicht effectenverkeer
Wte 1995	Wet toezicht effectenverkeer 1995
Wtk 1992	Wet toezicht kredietwezen 1992
Wtv	Wet toezicht verzekeringsbedrijf
Wtv 1993	Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993
WODC	Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum
WRR	Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
ZBO	Zelfstandig bestuursorgaan
Zvw	Zorgverzekeringswet

